

**MINISTARSTVO RADA,
MIROVINSKOGA SUSTAVA,
OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE**

**Analiza prikupljenih podataka o radu
agencija za privremeno zapošljavanje**

**Izvješće o
agencijskom
radu za 2024.**

ZAGREB

OŽUJAK 2025.

UVOD

Zakonom o radu (Narodne novine, br. 93/14, 127/17, 98/19, 151/22 i 64/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) uređen je, između ostalog, oblik fleksibilnog zapošljavanja i rada putem agencije za privremeno zapošljavanje.

Privremenim zapošljavanjem putem agencija, kao jednim od atipičnih oblika zapošljavanja, omogućeno je da agencija kao poslodavac ustupa radnika drugom poslodavcu kao korisniku za privremeno obavljanje poslova. Institut rada putem agencija za privremeno zapošljavanje usklađen je s Direktivom 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje (SL L 327, 5. 12. 2008.).

Praćenje zakonskog instituta privremenog zapošljavanja putem agencija omogućeno je na temelju zakonske odredbe o dostavljanju statističkih podataka o radu agencija za privremeno zapošljavanje.

Iako je privremeno zapošljavanje u Republici Hrvatskoj uređeno još 2003. godine, tek se zadnjih godina ustupanje radnika drugom poslodavcu, odnosno korisniku, intenzivnije koristi kao odgovor na rastuću potrebu fleksibilizacije radnih odnosa.

Izvješće o agencijskom radu za 2024. sedmo je u nizu izvješće o radu putem agencija za privremeno zapošljavanje, a koje se donosi temeljem Pravilnika o sadržaju, načinu i roku dostave statističkih podataka o privremenom obavljanju poslova (Narodne novine, broj 98/18, dalje: Pravilnik) s ciljem praćenja kretanja na tržištu rada.

Pravilnikom je određeno da agencije Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (dalje: Ministarstvo) dostavljaju podatke u elektroničkom obliku, a Ministarstvo zatim iste analitički obrađuje i objavljuje izvješće.

Elektroničkom dostavom omogućeno je poslodavcima da na jednostavan i brz način ispune svoje obveze, a bazu podataka mogu uređivati i dopunjavati tijekom cijele godine, s time da najkasnije do 31. siječnja tekuće godine moraju biti uneseni svi podaci za prethodnu godinu.

Prikupljanje, obrada i korištenje podataka, provodi se u skladu s posebnim propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka i propisima koji uređuju povjerljivost poslovnih podataka.

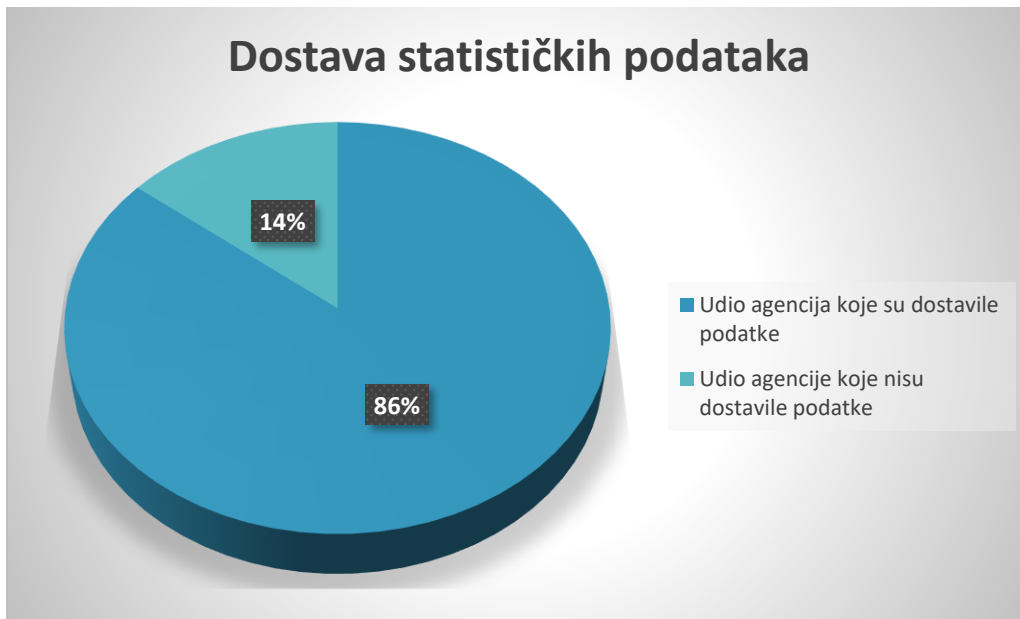
Godišnja izvješća se objavljuju na mrežnim stranicama Ministarstva kako bi se omogućio pristup zainteresiranoj i stručnoj javnosti.

Izvješće za 2024. prati strukturu izvješća za prethodne godine, a radi omogućavanja lakše usporedivosti podataka i praćenja trendova razvoja ovog instituta. Dodatno, ovo izvješće obuhvaća i podatke o novim zapaženim pojavama na tržištu agencijskog rada, a važniji podaci uspoređeni su i s izvješćem iz prethodnih godina.

IZVJEŠĆE O AGENCIJSKOM RADU ZA 2024.

1. Dostava podataka

U aplikaciji - Privremeno zapošljavanje (dalje: aplikacija PZ) Ministarstva, u 2024. godini nalazilo se evidentirano **815** agencija za privremeno zapošljavanje. Pri tome u ovaj broj ulaze i agencije koje su prestale s radom tijekom 2024. godine, a koje su dostavile statističke podatke. Udio agencija koje su ispunile zakonsku obvezu dostavljanja statističkih podataka nešto je manji u odnosu na prošlu godinu te iznosi **86%**, odnosno podatke je dostavilo **699** agencija za privremeno zapošljavanje. (Slika 1.)

Slika 1. Dostava podataka

Podatke o agencijama koje ne ispunje obvezu dostavljanja propisanih podataka o svom radu Ministarstvo redovno dostavlja Državnom inspektoratu Republike Hrvatske, kao tijelu državne uprave nadležnom za poslove inspekcije rada radi provođenja inspekcijskog nadzora.

Prema dostavljenim podacima izvršena je njihova analiza koju donosimo u nastavku.

Broj agencija za privremeno zapošljavanje koji se evidentiraju u aplikaciji PZ je u stalnom porastu. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje upis u evidenciju Ministarstva zatražilo je **224** novih agencija.

Usporedbe radi, u 2023. godini bilo je evidentirano 622 agencije, u 2022. godini 448 agencija, u 2021. bilo je 292 agencije, u 2020. bilo je 311 agencija, u 2019. evidentirano je 255 agencija te je u 2018. u aplikaciji PZ Ministarstva evidentirano 187 agencija za privremeno zapošljavanje, a što upućuje na trend porasta potražnje za ovim fleksibilnim oblikom zapošljavanja radnika na današnjem tržištu rada.

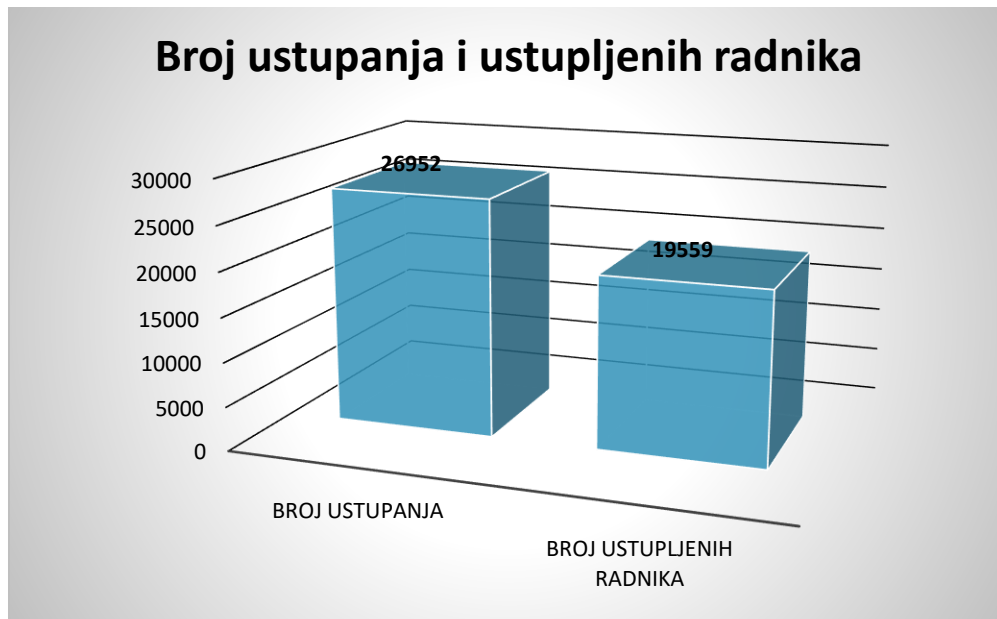
Unatoč manjem udjelu agencija koje su dostavile statističke podatke u odnosu na 2023. (90%) i 2022. godinu (95%), i dalje se radi o velikom broju agencija koje ispunjavaju zakonsku obvezu, što omogućava izradu kvalitetnog izvješća temeljenog na cjelovito prikupljenim podacima.

Broj agencija za privremeno zapošljavanje je promjenjiv s obzirom da se agencije tijekom godine brišu iz sudskog ili obrtnog registara, a određeni broj agencija tijekom godine mijenja poslovnu djelatnost.

Od ukupnog broja agencija za privremeno zapošljavanje koje su dostavile podatke o izvršenim ustupanjima, **516** agencija nisu evidentirale ustupanje radnika tijekom 2024.

2. Ukupan broj radnika i ukupan broj ustupanja

Prema dostavljenim podacima za 2024., broj radnika koji je bio zaposlen putem agencija za privremeno zapošljavanje je **19559**, dok je broj ustupanja iznosio **26952**. (Slika 2.)

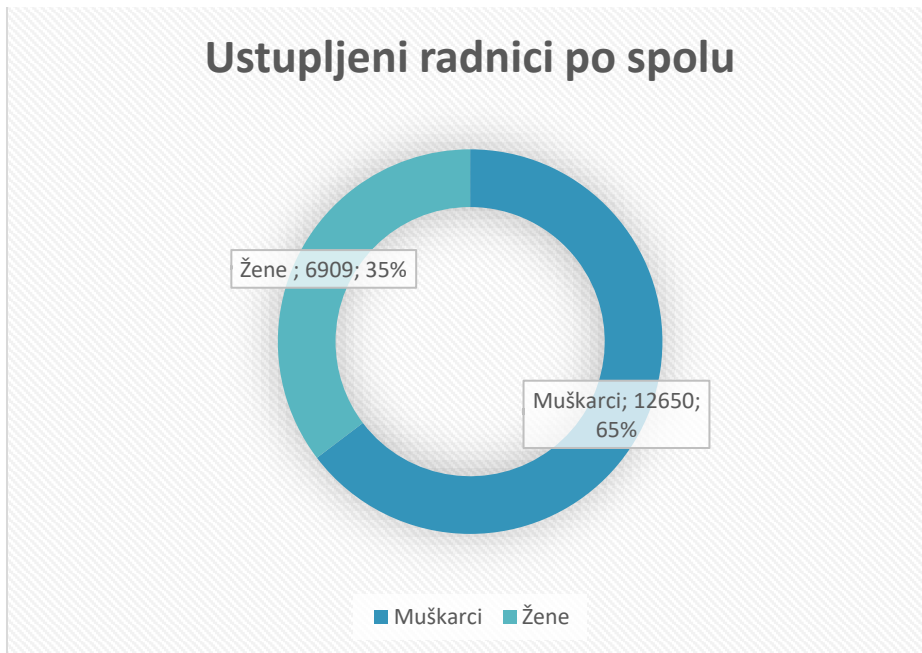
Slika 2. Odnos broja ustupljenih radnika i broja ustupanja.

U usporedbi s prethodnim izvještajnim razdobljem radi se o porastu i u dijelu podataka o ustupljenim radnicima i u dijelu podataka o broju ustupanja, s obzirom da je tijekom 2023. broj ustupljenih radnika bio 18682, dok je broj ustupanja iznosio 25477, što predstavlja povećanje broja ustupljenih radnika za gotovo 5%, a broja ustupanja za 6%.

U zadnjih pet godina, najveći broj ustupljenih radnika i ustupanja i dalje je zabilježen u predpandemijskoj 2019., kada je broj ustupljenih radnika iznosio 25919, dok je broj ustupanja iznosio 46693.

3. Broj ustupljenih radnika prema spolu i dobi

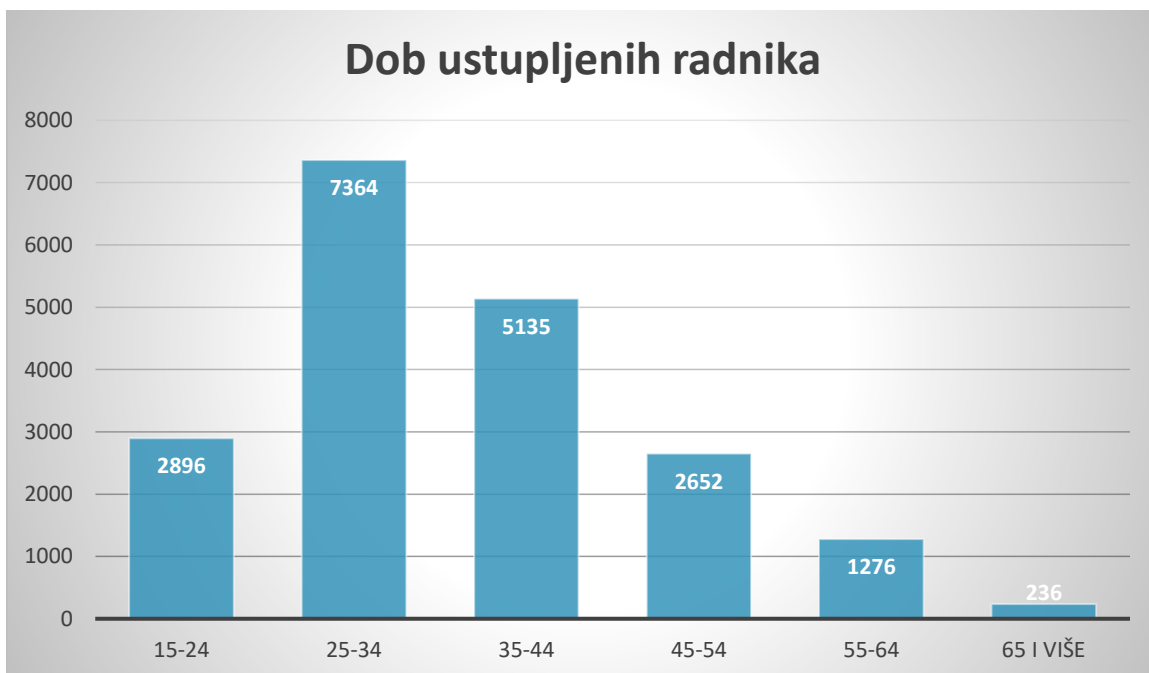
U grafičkoj formi (Slika 3.a) prikazan je ukupan broj ustupljenih radnika iskazan po spolu.

Slika 3.a Ustupljeni radnici po spolu

U odnosu na spol, veći udio ustupljenih radnika pripada muškom spolu.

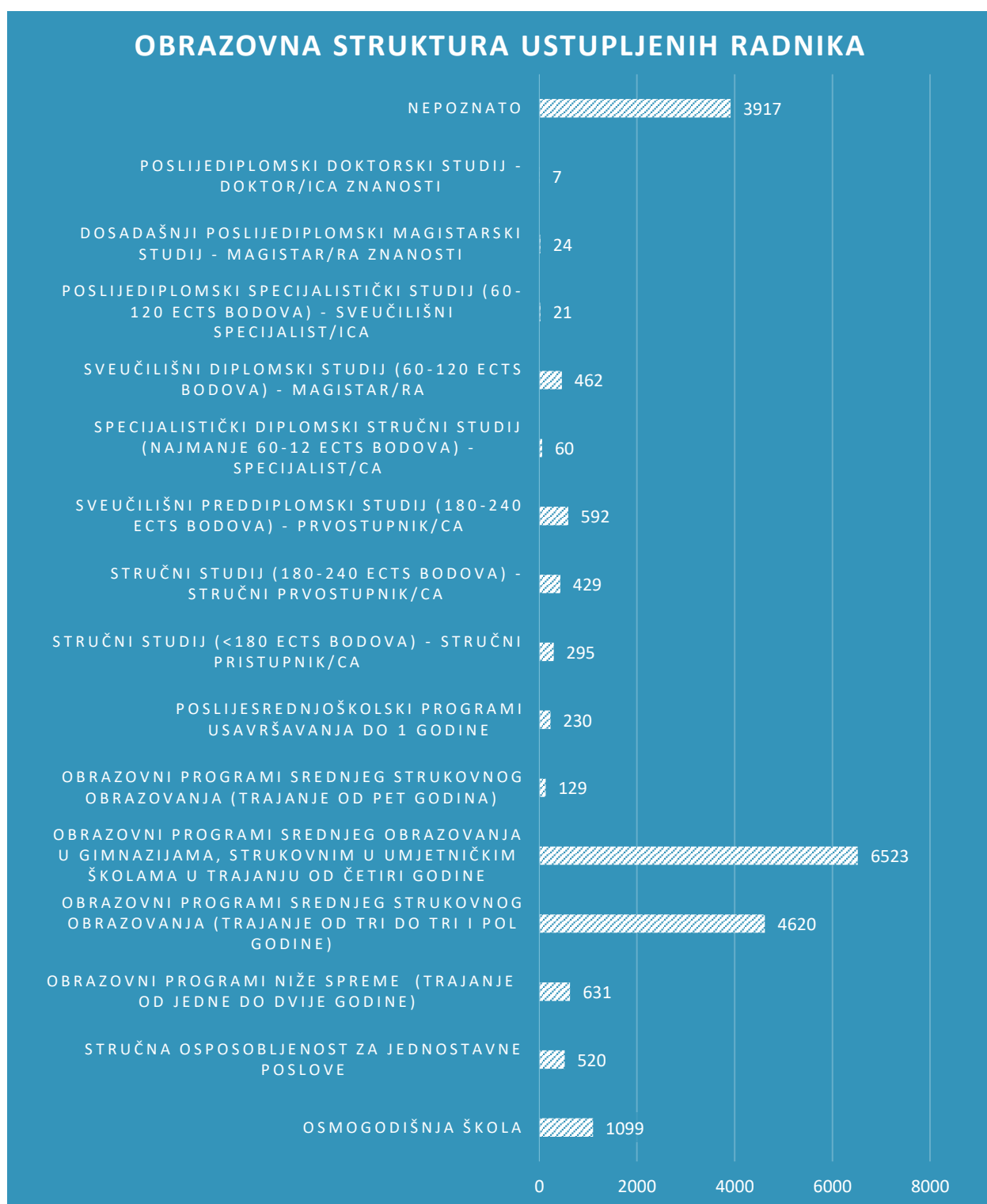
U grafičkoj formi (Slika 3.b) prikazan je ukupan broj ustupljenih radnika iskazan po dobi.

Slika 3.b Dob ustupljenih radnika

U odnosu na dob, najveći broj ustupljenih radnika kao i ranije bilježi se u dobi između 25. i 34. godine, dok je očekivano najmanje radnika koji se ustupaju u dobi od 65. godina i više.

4. Obrazovna struktura radnika

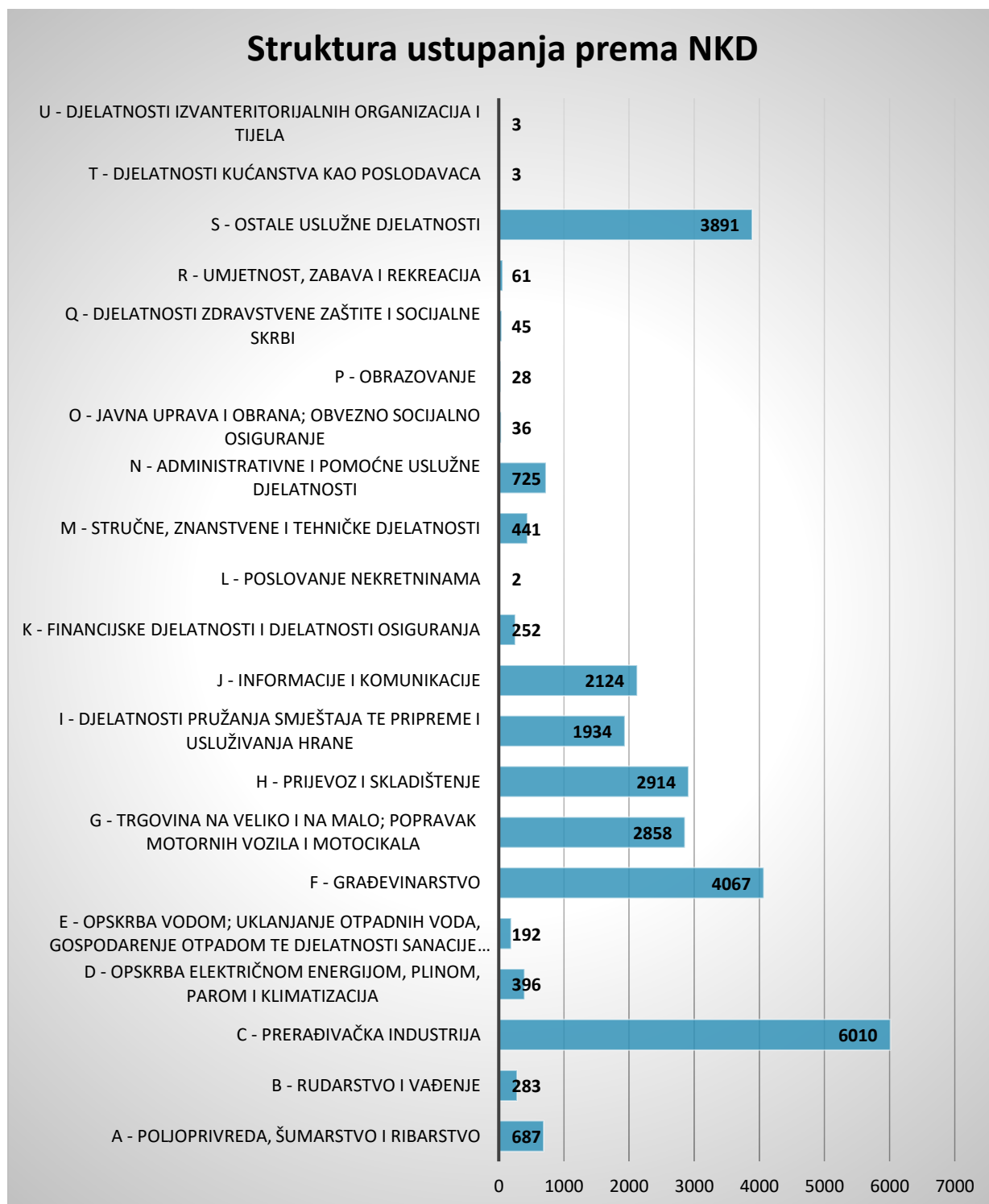

Slika 4. Prikaz obrazovne strukture ustupljenih radnika

Pregled obrazovne strukture ustupljenih radnika upućuje na podatak da najveći broj radnika ima završenu srednju školu u gimnazijama, strukovnim ili umjetničkim školama u trajanju od četiri godine, dok je najmanje ustupano sveučilišnih specijalista i doktora znanosti. Također, iz grafikona proizlazi kako agencijama za privremeno zapošljavanje nije poznata razina obrazovanja velikog broja radnika koje ustupaju. (Slika 4.)

5. Struktura ustupanja prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti

Najveći broj korisnika usluga agencija za privremeno zapošljavanje tijekom 2024. dolazio je iz djelatnosti prerađivačke industrije, građevinarstva, uslužnih djelatnosti, djelatnosti prijevoza i skladištenja, djelatnosti trgovine te informacijske i komunikacijske djelatnosti.

Slika 5. Prikaz broja ustupanja prema NKD

6. Struktura ustupljenih radnika prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja

Najveći broj radnika koji su ustupani tijekom 2024. evidentira se u jednostavnim zanimanjima u čišćenju, administraciji, visokogradnji, proizvodnji te skladištenju, a primijećen je i visoki broj radnika bez zanimanja.

U usporedbi s prethodnim izvještajnim razdobljima bilježimo da vrste zanimanja ustupljenih radnika u 2024. nisu u bitnome promijenjene.

U tabličnom prikazu nalaze se podaci o najčešće ustupanim radnicima u 2024., prema 65 najzastupljenijih NKZ vrsta. (Slika 6.)

Red.br.	NKZ	Broj radnika 2024.
1	čistač/čistačica	2106
2	radnik/radnica bez zanimanja	1035
3	administrativni službenik/administrativna službenica	1019
4	radnik/radnica u visokogradnji	849
5	radnik/radnica na proizvodnoj liniji	676
6	skladištar/skladištarka	652
7	komercijalist/komercijalistica	575
8	tesar/tesarica	557
9	poljoprivredni radnik/poljoprivredna radnica	462
10	pomoćni kuhar/pomoćna kuharica	460
11	telefonist/telefonistica	441
12	kuhar/kuharica	422
13	službenik/sluzbenica prodaje	417
14	konobar/konobarica	415
15	zavarivač/zavarivačica	406
16	bravar/bravarica	405
17	elektromonter/elektromonterka	347
18	radnik/radnica u niskogradnji	345
19	pekar/pekarica	324
20	prodavač/prodavačica	288
21	informatičar/informatičarka	275
22	sobar/sobarica	275
23	zidar/zidarka	267
24	pomoćni konobar/pomoćna konobarica	224
25	pomoćni skladištar/pomoćna skladištarka	214
26	službenik/sluzbenica za informacije	212
27	kožarski radnik/kožarska radnica	195
28	radnik/radnica u preradi duhana	161
29	kormilar/kormilarka	151
30	računalni tehničar/računalna tehničarka	146
31	transportni radnik/transportna radnica	145
32	klinaš/klinašica	140
33	šumarski radnik/šumarska radnica	135

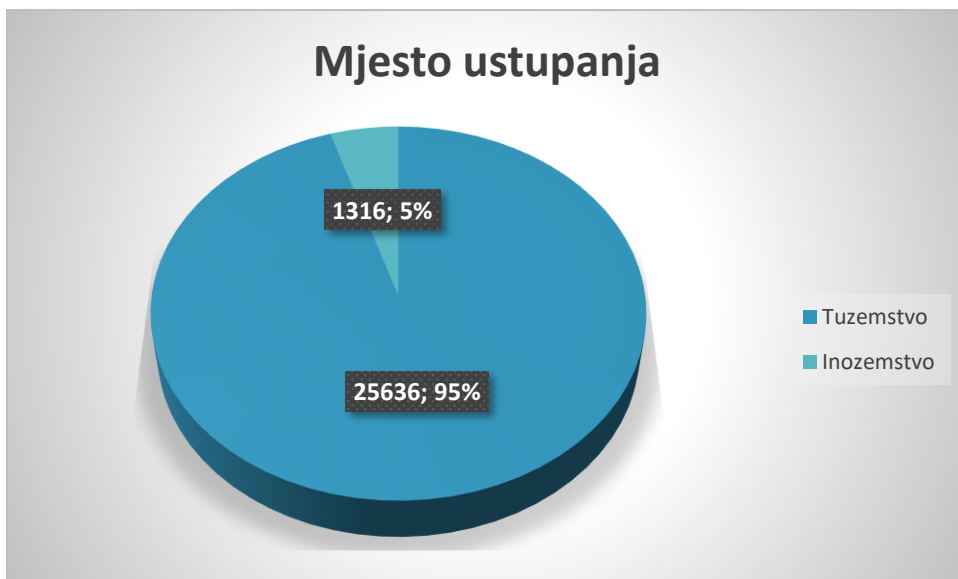
34	trgovački radnik/trgovačka radnica	134
35	električar/električarka održavanja	132
36	dostavljač/dostavljačica	130
37	radnik/radnica na razvrstavanju otpada	127
38	skladišni radnik/skladišna radnica	123
39	šivač/šivačica	122
40	pomoćni vodoinstalater/pomoćna vodoinstalaterka	119
41	monter/monterka metalnih konstrukcija	110
42	šivač/šivačica tekstila	109
43	soboslikar/soboslikarica, ličilac/ličiteljica	108
44	samostalni informacijski istraživač/samostalna informacijska istraživačica	107
45	hotelski sobar/hotelska sobarica	106
46	trgovac/trgovka	106
47	drugi časnik/druga časnica palube	105
48	armirač/armiračica	103
49	monter/monterka cjevovoda	101
50	monter/monterka građevinskih elemenata	98
51	zapovjednik/zapovjednica broda	94
52	prvi časnik/prva časnica palube	92
53	pomoćni monter/pomoćna monterka strojeva	86
54	vozač/vozačica teretnog vozila	82
55	elektroinstalater/elektroinstalaterka	76
56	planer/planerka proizvodnje	63
57	mesar/mesarica	62
58	upravitelj/upraviteljica stroja	60
59	rukovatelj/rukovateljica građevinskim strojevima	58
60	informatički stručnjak/informatička stručnjakinja	57
61	fasader/fasaderka	55
62	administrator/administratorica obrade podataka	53
63	autolakirer/autolakirerica	50
64	kuhinjski radnik/kuhinjska radnica	50
65	poslužitelj/poslužiteljica strojeva u proizvodnji šećera	47

Slika 6. Tablični prikaz najzastupljenijih ustupanja prema zanimanju

6. Mjesto ustupanja

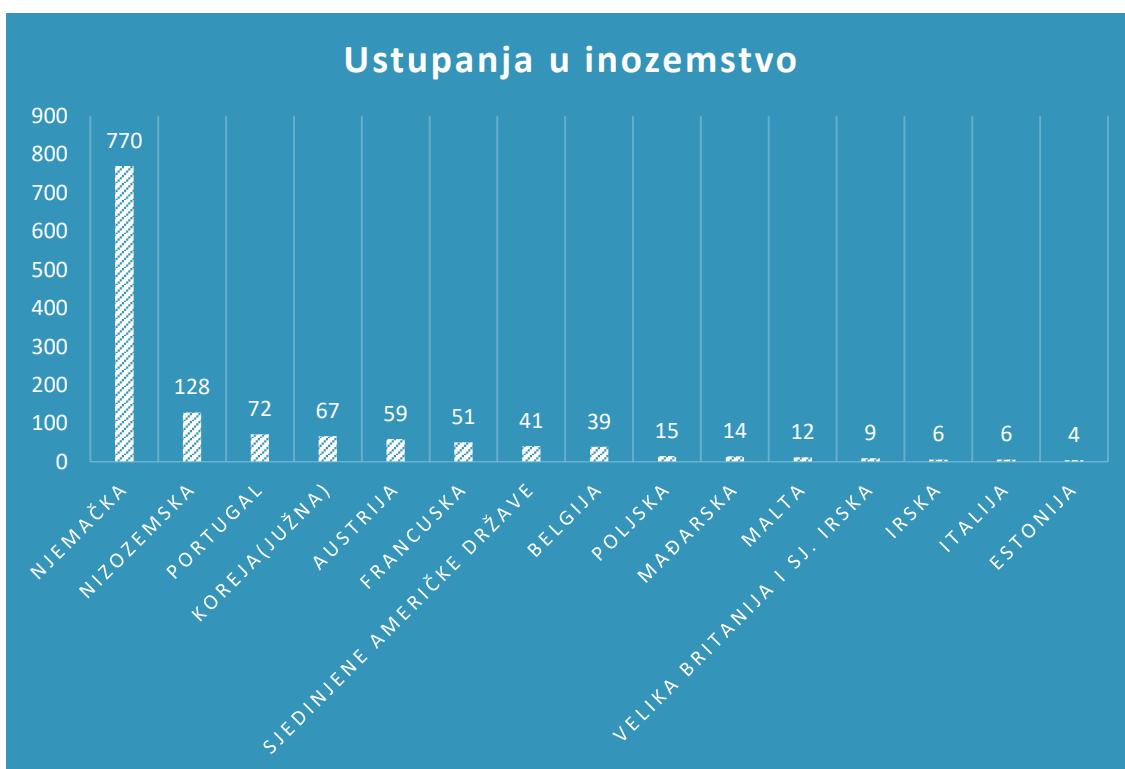
Prema mjestu ustupanja korisnicima, neznatan broj radnika ustupa se korisnicima u inozemstvo. Od ukupnog broja od 26952 izvršenih ustupanja u 2024., njih **1316** bilo je u inozemstvo. (Slika 7.)

I dalje je pretežiti broj ustupanja (**25636**) u 2024. izvršen na području Republike Hrvatske, s time da inozemna ustupanja bilježe pad u odnosu na 2023., kada je u inozemstvu zabilježeno 1961 ustupanja. Tuzemna ustupanja bilježe rast u odnosu na 2023. godinu, kada je u Hrvatskoj zabilježeno 23516 ustupanja.

Slika 7. Odnos broja ustupanja u inozemstvo i tuzemstvo

U nastavku se daje prikaz podataka o broju ustupanja u 15 država u koje su najčešće vršena ustupanja. (Slika 8.)

Slika 8. Ustupanja u inozemstvo po državama

U ukupnom broju ustupanja u inozemstvo na prvom mjestu je Njemačka, kao i u prošlogodišnjim izvještajima. Na drugom mjestu je Nizozemska, a na trećem Portugal.

Od ukupnog broja ustupanja u Republici Hrvatskoj najveći broj ustupanja izvršen je u Gradu Zagrebu, zatim u Istarskoj, Primorsko-goranskoj, Vukovarsko-srijemskoj te Zagrebačkoj

županiji. Najmanji broj ustupanja radnika bilježi se u Koprivničko-križevačkoj i Virovitičko-podravskoj županiji. (Slika 9.)

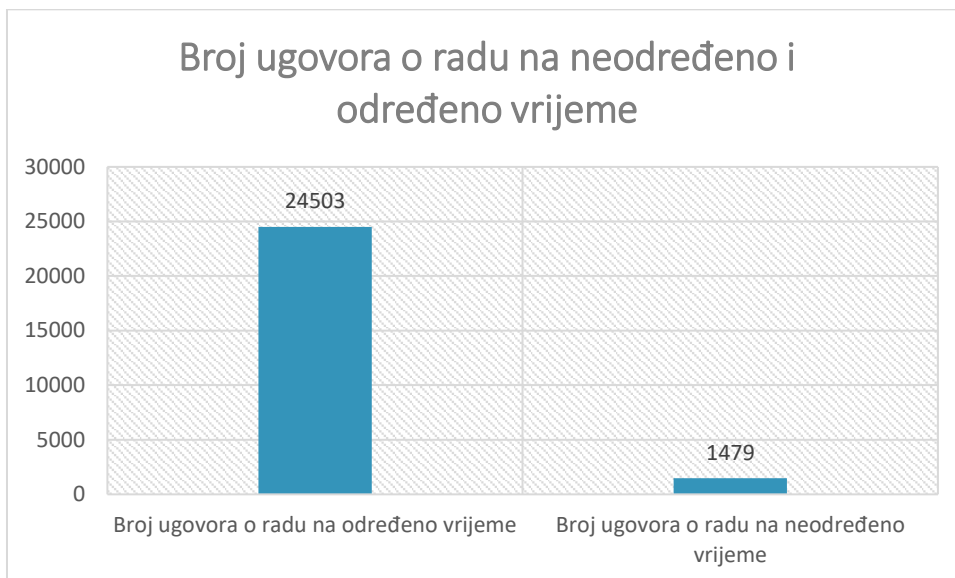

Slika 9. Ustupanja izvršena u Republici Hrvatskoj - prikaz prema županijama

7. Vrsta i trajanje ugovora o radu ustupljenih radnika

Agencije za privremeno zapošljavanje u pravilu zapošljavaju radnike na određeno vrijeme, što proizlazi iz dolje prikazanog grafikona. (Slika 10.)

Od ukupnog broja od **25927** sklopljenih ugovora o radu, u promatranom razdoblju njih **24503** sklopljeno je na određeno vrijeme, dok je **1479** ugovora sklopljeno na neodređeno vrijeme, što je blagi porast u odnosu na 2023. kada je **1282** ugovora sklopljeno na neodređeno vrijeme.

Slika 10. Vrste ugovora o radu

U odnosu na trajanje pojedinih ugovora o radu ustupljenih radnika iz niže prikazane tablice proizlazi da agencije najveći broj radnika zapošljavaju na ugovore o radu na određeno vrijeme u trajanju do 3 mjeseca.

Prosječno trajanje svih ugovora o radu ustupljenih radnika je 7 mjeseci i 6 dana. (Slika 11)

Trajanje ugovora o radu ustupljenih radnika						
do 3 mj.	3-6 mj.	6-12 mj.	Više od 12 mj.	Prosječno trajanje ugovora (G/M/D)	Broj ugovora koji su jednaki trajanju ustupanja	Broj ugovora koji su dulji od trajanja ustupanja
8793	3604	6083	6073	0/7/6	21891	2661

Slika 11. Tablični prikaz trajanja ugovora o radu

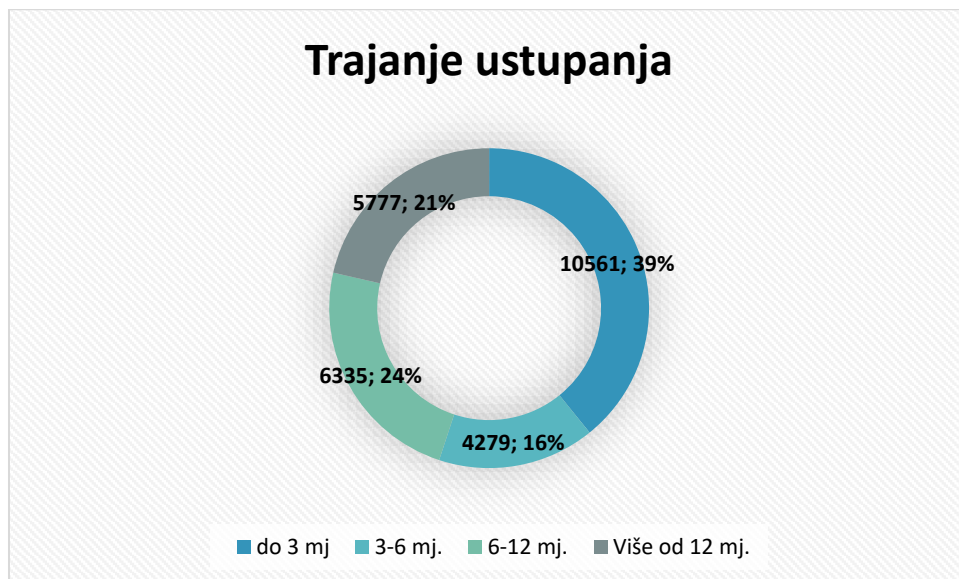
Nadalje, iz dostavljenih podataka proizlazi da agencije u pravilu, radnike zapošljavaju upravo na ono vrijeme koje je jednako vremenu ustupanja radnika određenom korisniku, jer podaci ukazuju da ugovori o radu za privremeno obavljanje poslova kod velike većine radnika nisu trajali duže od vremena ustupanja.

8. Trajanje ustupanja

Prosječno trajanje ustupanja radnika između agencije za privremeno zapošljavanje i korisnika je 7 mjeseci i 15 dana.

U odnosu na trajanje pojedinih ugovora o ustupanju radnika iz dostavljenih podataka proizlazi da se i ti ugovori u najvećem broju sklapaju na razdoblje do 3 mjeseca. (Slika 12.)

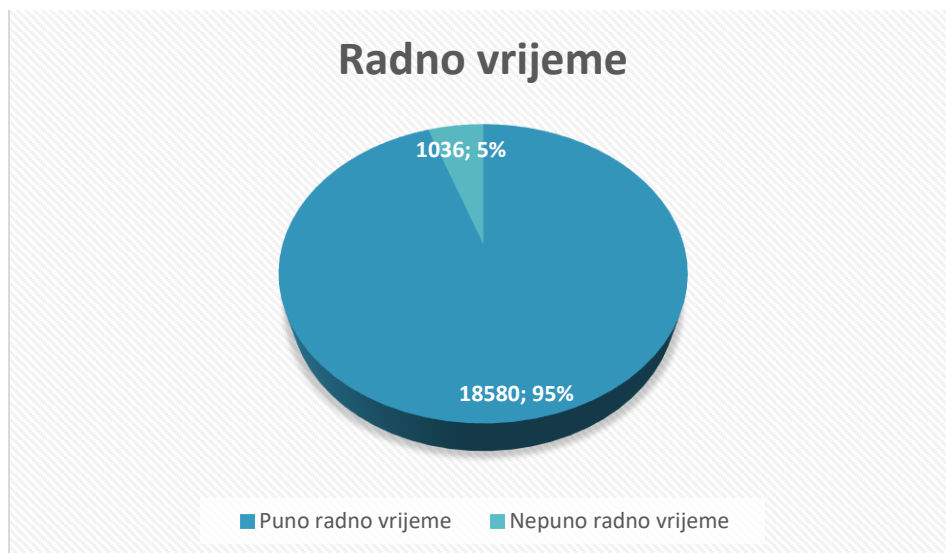
U usporedbi s prethodnim izvještajnim razdobljima bilježimo da se navedeni podaci nisu u bitnome promijenili.

Slika 12. Trajanje ustupanja

9. Radno vrijeme

Prema vrsti radnog vremena na koje se radnik zapošljava, vidljivo je iz grafičkog prikaza kako se samo neznatan broj, odnosno **1036 radnika**, zapošljava na nepuno radno vrijeme, dok pretežiti dio radnika, njih čak **18580**, radi puno radno vrijeme. (Slika 13)

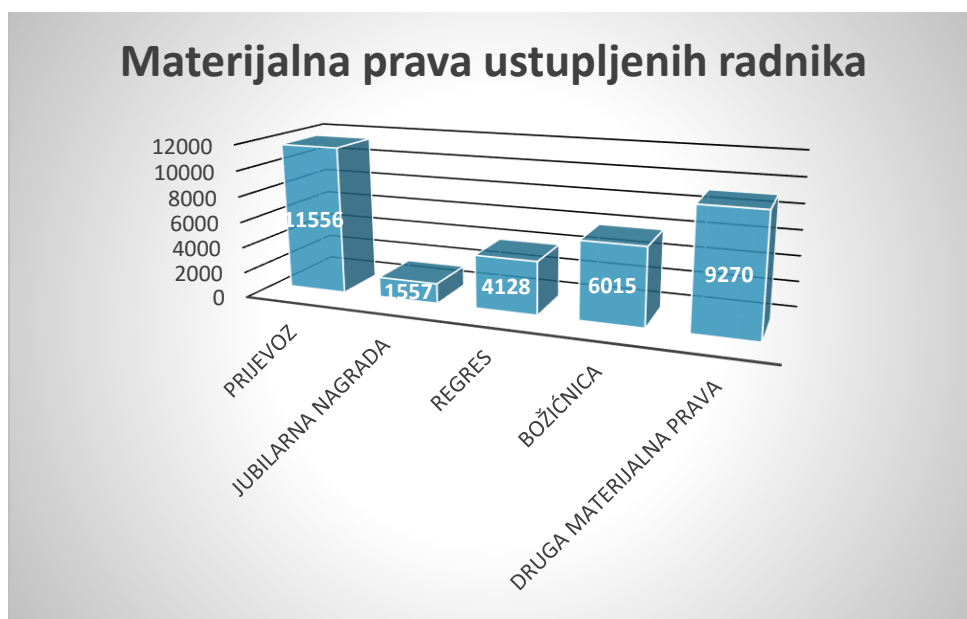

Slika 13. Radno vrijeme

Tijekom 2023. je 7% ustupljenih radnika radilo u nepunom radnom vremenu, što predstavlja neznatan pad udjela takvog načina rada.

9. Materijalna prava radnika

Najčešće ugovoreno materijalno pravo ustupljenih radnika je pravo na naknadu troškova prijevoza, dok je razumljivo, jubilarna nagrada isplaćena najmanjem broju radnika. (Slika 14.)

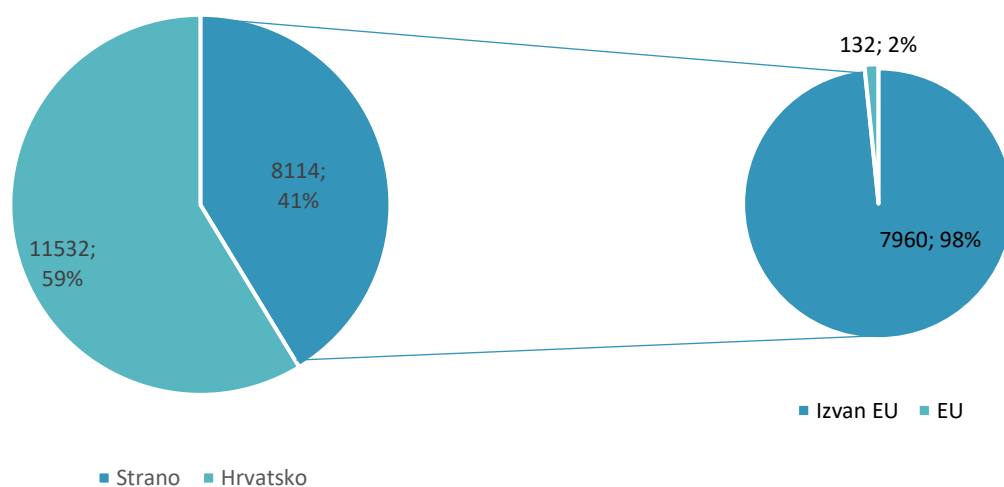
Slika 14. Materijalna prava ustupljenih radnika

10. Broj ustupljenih radnika prema državljanstvu

Prema dostavljenim podacima, broj radnika koji imaju strano državljanstvo u 2024. iznosio je **8114**, što predstavlja udio u ukupnom broju ustupljenih radnika od 41%. U odnosu na 2023. zabilježen je porast od **18%**.

U ukupnom broju stranih državljana najveći udio čine državljani trećih zemalja (98%), dok je državljana Europske unije, Europskog gospodarskog prostora i Švicarske tek 2%.

Državljanstvo ustupljenih radnika

Slika 15. Odnos domaćih i stranih radnika

ZAKLJUČAK

Prikupljanje podataka o radu agencija za privremeno zapošljavanje omogućuje Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike sustavno i kontinuirano praćenje razvoja toga fleksibilnog načina rada te mogućnost da se u slučaju potrebe predlože odgovarajuće mjere ili promjene kako bi se na adekvatan način odgovorilo zahtjevima tržišta rada.

Na temelju prikupljenih statističkih podataka za 2024. i njihove analize proizlazi da nema većih odstupanja u odnosu na strukturu praćenih podataka iz ranijih izvještajnih razdoblja.

Tijekom 2024. evidentirano je 19559 osoba koji su radile putem agencija za privremeno zapošljavanje, a ukupno smo imali 26952 ustupanja radnika.

U odnosu na broj korištenja ovog oblika zapošljavanja na tržištu rada bilježi se porast od 6% u usporedbi s prethodnom godinom, ali je ukupan broj ustupanja radnika u 2024. dosegao tek nešto više od 50% broja ustupanja radnika u usporedbi s rekordnom predpandemijskom 2019. kada je evidentirano 46693 ustupanja radnika putem agencija za privremeno zapošljavanje.

Kao i u drugim europskim državama, ovaj oblik zapošljavanja u Republici Hrvatskoj primarno se obavlja putem ugovora o radu na određeno vrijeme i to u više od 90% slučajeva.

Iz podataka proizlazi da agencije, u pravilu, radnike zapošljavaju upravo na ono vrijeme koje je jednako vremenu ustupanja radnika određenom korisniku.

Udio stranih radnika (državljeni EU, EGP, Švicarske i državljani trećih zemalja) koji rade putem agencija za privremeno zapošljavanje je 41%, a od ukupnog broja od 8114 stranih radnika, njih 7960, odnosno 98% su državljani trećih zemalja.

I dalje je ovaj oblik zapošljavanja najprisutniji u sektorima prerađivačke industrije, građevinarstva, uslužnih djelatnosti, djelatnosti prijevoza i skladištenja, djelatnosti trgovine te informacijske i komunikacijske djelatnosti.

Najveći broj ustupanja radnika bilježi se u Gradu Zagrebu, zatim u Istarskoj, Primorsko-goranskoj, Vukovarsko-srijemskoj županiji te Zagrebačkoj. Tek 5% radnika ustupa se korisnicima u inozemstvo.